

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Pri[m]a e[st] monitio recordat[i]o[n]is/ ibi. Memento.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Joan. sic dicit. Quid audiuim? frēs. Et
ce templū illud figura adhuoꝛat. Et eie/
at inde dñs oēs q̄ sua q̄rebant q̄ ad nun/
dinas venerant. Et q̄ vendebant illi: Illa
q̄ opus habent hoies in sacrificijs illi? rē/
pōis. Nō q̄ magnū pctm̄ si hoc vendebāt
in templo qd̄ emebat yr offerret in tēplo:
z m̄ eieat inde illos. Quid si ibi inueniret
obiosos: si vendentes ea q̄ licita sunt et q̄
iusticiā nō sūt: eiecti: Que ei honeste emū
tur non illicite vendunt. Expellit tñ et nō
est passus domū oionis fieri domū nego/
ciationis. Hec ille. Considerate itaq̄ qm̄
nilo dignior est ecclie ch̄iane sc̄ificatio:
q̄ illius templi z suor̄ vasoꝝ. Tanto vti/
q̄ quanto veritas potior: ē q̄ figura z ve/
rū cōp̄ corpus q̄ illi? t̄p̄is sacrificia. Et tñ
sic a deo reprobari z puniti sunt q̄ templū
illud z eius vasa irreuerent̄ tractauerunt.
Pensate igit q̄ graue dei vindictā sup̄ sep̄
uocant: ecclias deo dicatas tā irreuerenter
inhabitant. Sz volunt aliqui pctm̄ hūi de
fendere ex multitudine peccantiū: dicentes
q̄ ita soler̄ imo z grauius fieri in ecclēijs
multis maioribz z a p̄sonis in dignitatibz
z auctoritatē p̄stitutis. Q̄ miseri fatui p̄st̄/
derate qm̄ sic dicit Aug. Non p̄terea mi/
nus ardebunt q̄ cum multis ardebūt. Imo
sic h̄t Eccl. xvij. Scdm̄ ligna exardescet
ignis. Quid itaq̄ p̄derit vob̄ ō insensati si
cū multis etiā maioribz in infernū descen/
datis: Deponite q̄ deponite p̄ amore lesū
errore z fatuitate cordis v̄ri z in locis sa/
cris reuerent̄ corā deo assistite. Veli? p̄fe
ro vobis eēt ad eccliam non venire: q̄ in
ecclia tales irreuerent̄s facere. Pensate
itaq̄ sup̄dictas p̄siderationes z satagi/
te decetero in locis sacris non nisi reuerent̄
interesse. Pensate inquam qm̄ de loco deo
dedicaro d̄. Terribilis est locus iste La/
ueamus igit charissimi ne tanta sanctita/
te abutamur sed i ecclēijs dei assiduis oꝛō/
nibz insistentes diuinā postulemus miseri
cordiā vt templū hoc materiale nobis si/
at porta celi per quam vicz ingredi merea
mur in templū celeste in p̄petuum ibi cum
deō p̄mansuri z gaudiosa solēnitate peren
niter deū laudaturi: Amen.

De obseruatione dieꝝ dñicalium et fe/
storum. Sermo.

Memento vt di

em sabbati sc̄ifices. Exod. xx.
Tata est neq̄tia demonū z ho
cendi cupiditas vt q̄cqd̄ a deo p̄ charitate
generanda: augmentanda: z p̄seruanda i/
sticū est: rotū conef̄ auertere in detrimen
tū n̄re salutis. Statuerat yr̄iq̄ de? z ecclē
sia solēnitates sacras z dies festos vt ces
sarem? a vicijꝝ officijs: z opibz mundanis:
z insisterem? v̄uis vt corda n̄ra p̄gustat̄
etermis suauita sabbata celebrarent. Sz ill
dante humani generis inimico qd̄ statu/
tū fuerat ad dei gl̄iam z n̄ram saluationē:
p̄uersum est ad dei ignominia z n̄ram da
mnationē. Quid verificat illud Amos. v.
Vdi z proieci festiuitates yr̄ias. Heu heu
magna p̄fussio ch̄ianoz q̄ iudei adhuc cū
tanta diligentia custodiunt sabbatū l̄fales
z ch̄icole sacras festiuitates sic pollunt.
Qm̄ de malis ch̄ianis dic̄ ps̄. Dixerūt i
corde suo cognato eoz q̄ q̄scere faciam?
oēs dies festos dei a terra: qd̄ est destrued
re diuinū cultū i mūdo. Iō dñs i tertio p̄ce
pto d̄. Memento vt diē sabbati sc̄ifici. Vbi
triplex nob̄ inuuit admonito salutaris.

Prima ē monitio recordatiōis / ibi. De/
Secda ē monitio cessatiōis / (mento.
ibi. vt diem sabbati.

Tertia ē monitio sc̄ificatiōis / ibi. sc̄ifices

Prima est monitio recordatiōis
cū d̄. Memento. qd̄ in n̄llo alioꝝ
p̄ceptoꝝ ponit. Qm̄ em̄ p̄uide/
rat dñs hoies circa sollicitatiōes mundi et
actiōes s̄m̄ m̄coriā: intelligenā nimis oc/
cupari z s̄m̄ voluntatē delectari: tō vt anē
max̄ saluti cauti? consuleret diē. Memento
z c. ad denotandū q̄ tali die p̄cipue hō d̄
eē m̄eo: dei z b̄n̄ficiōꝝ ei?. Vbi s̄m̄ Alex.
tria debem? in r̄edōiā reuocare.

Primū est b̄n̄ficiū creationis. quasi no
stri principi.

Secm̄ est redemptiōis. q̄i medij

Tertiu est gl̄ificationis. q̄i finis.

Primū est b̄n̄ficiū creati
ōis Vbi p̄mo p̄siderandū q̄ de? oia crea
uit. z tō ne hui? obliuionē icurrerem? ait.
Memento. Iō Jo. s. d̄. Oia p̄ ip̄m̄ facta
st. Secdo q̄ oia p̄t̄ hoiem p̄didit. Aug.
Deus creauit oia p̄pter hoiem. et hominē

De obseruatōe dieꝝ dñicaliū

propter se. Tertio q̄ hōiem ad imaginē suā fecit. Gen. i. Creauit de hōiem ad imaginē et similitudinē suā. Ne q̄ peccarem in rante bñficiōꝝ largitorē: fm morale intellectū d̄: Demēro. Scōꝝ Bonauē. in. ij. di. xxxij. Illud p̄ceptū est nō tm morale: s̄ etiā q̄damō facit ad alioꝝ p̄ceptoꝝ moralium integrā cōpletionē. qz dū hō deo et sibi vacat meli⁹ cognoscit qd agēdū et qd fugiendū. Propterea huic mādato specialit̄ p̄mittit Demēro. qz in ei⁹ m̄mōriatōe cetera memorāf. Hec ille. Et sic patet q̄ huius p̄cepti trāsgressiō est causa trāsgressiōnis omnium.

Secundū beneficiū in sabbatis recolendū est bñficiū n̄re redēptiōis. Iō d̄: Demēro. Quāq̄ em̄ innūera hōmīni bñficia a deo collata sint: speciale tñ illud fuit qm̄ misericors de⁹ misero hōmī cōpassus naturā assumpsit hūanā in q̄ lēz ab hōia natiuitatē sue vsq̄ ad mortē laborauerit quē admodū d̄ Aug⁹. Sepe fatigat⁹ est iesus: et tota ei⁹ vita i pena et labore fuit: tñ in vltima hebdomada plus q̄ i alijs t̄pib⁹ laborauit. Nam dñica palmarū honorifice recepit⁹ fuisse: tñ post re: i v diei labores in p̄dicatiōe nullum inuenit. sed fessus et elurians in bethaniā in domū marthe et magdalene reuersus est.

Feria scda factū est p̄cilium p̄tra eum

Feria tertia q̄ mozeret⁹ p̄clusum est:

Feria q̄rta a iuda venundatus est

Feria quinta p̄ditus et captus

Feria sexta in crucis patibulo crudeliter

sime est affixus.

Sabbato at̄ requieuit ab oi ope qd̄ p̄ n̄ra

salute patrarat: cui⁹ figura sabbatū erat

Tertiu⁹ est bñficiū glori

ficiōis. Et fm hoc sabbatū s̄ḡt aiaz q̄el

te in p̄na. Vbi fm Bona ratiōni erit ple

nitudo luc⁹: volūtati multitudo pa: meli

morie p̄tinuatio et m̄itāt. De h̄ d̄ Aug.

in li. d̄ lapsu m̄di. Tertiu⁹ p̄ceptū d̄ sabbatū

q̄d iudei carnalit̄ celebrāt nos spūalit̄ ob

seruē? in q̄ de⁹ requieuit. qd̄ sic dicit̄ intel

ligas vt post bona opa scias te q̄etuz. idō

d̄: memēto. Scōꝝ aut̄ catholica p̄tatem

sabbatū in die dñicū ē cōmutatū. Et h̄ fm

Alex. d̄ ales iuste et sc̄e factū ē p̄pter tria

Primo p̄t̄ declaratiōe mysterioꝝ. Nā affligitō diei septie ē pure ceremonial̄. et oēs ceremonie veterē leḡ erāt ymbra et figura leḡ. s̄ q̄re reuā gelij. Scōꝝ aut̄ Aug. liij. sup̄ Gen. ad lram̄ diā. pbabilr̄ p̄t̄ ob seruādū sabbatū iudeis esse p̄ceptū in ymbra futuri. s̄ q̄er̄ corp̄is ch̄risti in sepulcro. Cū q̄ p̄ sepulturā ch̄risti figura sit impleta: n̄ est ampl̄ sabbatū custo diēdū: quimo sabbatū solēnizare more iudeoꝝ phibitū est. Vñ Gre. de p̄se. di. ij. c. Peruenit. Peruenit ad me q̄sdā p̄uersi spūs hoies pua int̄ vos aliq̄ et sc̄e fidei aduersa seminaſse ita vt in die sabbati aliq̄d opari phiberēt: q̄s qd̄ aliō nisi antich̄risti p̄dicatoꝝ dixerim⁹: q̄ veniēs die sabbatū atq̄ dñicū ab oi fa/

ciēt ope custodiā. Hec ibi. Qm̄ igit̄ illud futuz qd̄ sabbatū s̄ḡbat̄ tā p̄teritū est. idō mutatū est in dñicā: q̄ fm Alex. nō est ista tuta ad s̄ḡndū aliq̄d futurum in hac vita morali: sed pot̄ ad s̄ḡndū qd̄ p̄teritum est. s̄. Resurrectiōem dñi: et qd̄ expectamus post hāc vitā. s̄. req̄em felicitatē in patria.

Scōdo p̄pter exclusiōne erroꝝ. Nā gen/ niles dñica die p̄ueniāt adoz̄ et sole. vt itaq̄ ab hoc erroꝝ retraherent: sc̄ta mater ecclia statuit diem dñicū sc̄tificandū.

Tertio p̄t̄ multitudinē p̄uilegioꝝ. Et em̄. lxxv. di. c. Quia die dñico. Dies dñica tāt̄ diuinaꝝ disp̄satiōni. mysterijs est p̄secrata: vt q̄cqd̄ a dño insigne est p̄stitutū: in hui⁹ diei dignitate sit gestum. In hac mūdus s̄psit efordiū. In hac p̄ resurrexione et mors interitū et vita cepit p̄nd p̄n.

Et de p̄se. di. iii. c. Sabbato. di. Die dñicā ob venerabile resurrexioneꝝ dñi n̄r̄ iesu ch̄risti nō solū in pascha celebrat⁹: vep̄ etiā p̄ singulas q̄sq̄ hebdomadas ip̄si⁹ dñi et ima gine frequat⁹.

Colligi autē p̄t̄ duodecim p̄uilegia diei dñice.

Primū quia fuit p̄ma oim̄ dieꝝ

Sc̄m̄ qz in ea creauit de⁹ celū et terrā et

Tertiu⁹ qz in ipsa boni an/ (angelos.

geli in celo gl̄ificati sunt.

Quartū qz eadē die eripuit dñs p̄plum

Quintū qz fm Orōsiū i (sū d̄ egypto.

illa die p̄mo p̄cepta data sunt filijs israel.

Sextū qz eadē die fuit p̄mit⁹ datū man

na filijs isrl̄ i deserto: sic ait̄ D̄ng. sup̄ ezo.

Septimū qz eadē die ch̄ris natus est de

Martha p̄ gine.

Octauū qz eadē die baptizate a Ioan / Nonū qz eadē die hono (ne i iordane / rificat e cū ramis palmar.

Decimū qz eadē die resurrexit a mortu / Undecimū qz illa die spūsanct (is / in linguis igneis missus ē sup aplos.

Duodecimū qz eadē die fiet resurrectio / mortuoz z reddet vnicuiqz iuxta opa sua / Propter hmoi igit mysteria dies dñica no / bis esse debet celeberrima.

Secunda ē monitio cessationis: cur / di vt diem sabbati. Sabbatū ei re / quies interpretat. Un Exo. xx. di.

Die aut septimo sabbatū dei tui ē. Nō fa / ctes in eo oē op fuisse. Et Leui. xxvj. Ego / dñs de v: custodite sabbata meaz pau / re ad sanctuariū meū. Pro declaratiōe ar / bu? vocabuli sabbatū Notandū q aliter / denominant dies a gentilib: aliter a iude / is: aliter ab ecclia. Gentiles ei denominat / dies a planetis. Un dicit Alb. magn? in / suo Introductorio in astronomia. Sapie / tib egyptijs z chaldeis visus ē q luna do / minaret i pma hora diei lune: tō die illā vo / lucet denari a luna: z sic d alijs. Hebrei / denominat dies a sabbato vi. Pria sabbat / ti. dies dñica qm pma dies post sabbatū. / Un illud Vespere aut sabbatū q lucet i / pma sabbati. Et seqntē die vocabat scōdaz / sabbati. z sic ordinate vsq ad die septimū / que dicebat sabbatū. qd fm magm i hi / storia schol. z Dam. interpretat reqes qz il / la die requieuit dñs ab oi ope qd patrarat. / vt hñ Gen. ij. Quis etiā apud hebreos to / ra septimana di sabbatū. Juxta illd Luc. / xvij. Jertuno bis in sabbato. Prope tñ se / ptimū die sabbatū dicebat que ipi sanctifica / bāt. Ecclia aut denominat dies dicēdo die / dñicū in q dñs resurrexit z die seqntē se / cūā feriā: aliā tertiā: aliā qrtā: aliā qntā: / aliā sextā: z aliā die sabbati. Pōt autē ois / dies festus z dñic? in q pceptū ē ab ope ser / uili cessare: dici sabbatū. i. reqes. Et sic ad / pñs accipim? in verbis posit? cū dr. De / mero vt die sabbati sanctifices. de q dr Non / facies in eo opus fuisse. Triplex aut ē op /

- Primū ē op nature.
- Secūm est opus culpe
- Tertiu est opus fortune.

Prio igit cessandū est ab

ope nature. puta existētes i mīmonio ab / ope carnis abstinerē de p? reuerentiā / festoz. qz pop? nature spūs subijct carni / z sic reddit indisposit? ad spūales megra / tiōes qb vacandū ē dieb festiuis. possent / excusari in mīmonio existētes si hñacerēt / grā. plis generade vel cā reddendi debitū / Vituperadi aut sunt vbi voluptas dñatur / in ope. Un refert Greg. q qdā legitima a / viro suo in sabbato de nocte pcedenti diez / dñicū cognis: cū die dñico pcessioni se cō / iungeret a diabolo arrepta ē corā oi pploz / multū vexata ab eo.

Secūdo cessandū ē ab opere

culpe qd est op? maxie fuisse. qz Ioan. viij. / Qui facit pctm suus ē pcti. Triplex ē aut / culpa mūdanoz. i. Joā. ij. Qd qd est i mū / do aut zupiscētā carnis ē: aut zupiscen / tīa oculo: aut supbia vite qb in dieb fe / stis hoies zrumeliā inferunt deo. Prio / p supbiā. Q dr pompia vanitatib z fatui / tatib ornaf corpus z spūs pfudit. ac a no / uitatū inuentozib z chm bellū ordinat. / Tūc mulieres emulant altera alterā i van / itatib supare Esa. ij. Eleuate sūt filie sy / onz ambulauēt extēto collo: z nutib oeu / loz ibāt z ē. sequit. et cōposito gradu ince / debāt. Quis ar posset expmere qnta pom / pa incedāt mulieres marie pulciores z no / biliores. Q qyana pulcritudo corpalis et / fallax nobilitas spalis. Secūdo p luxuriā / Un fm Alexā. in. iij. Qui fornicat die fe / sto aut dñico duo pctā cōmittit: rōne. d du / plicis reat? z duplex pceptū hñ sit em vnus / act?. In sacz aut dieb vacare lasciuis can / tib z choreis. vbi visu: gustu: audity: z ta / ctu: mentes astātiū illaqueant. qz culpam / expmere sufficit. Non em delictijs z epulis / carnalib die dñicū deputauit de? sēma / gis eū sacz exercitacionib zsecrauit. bñ / dixit em de? diei septimo z sanctificabit illū. / vt hñ Gen. ij. Sed ve z itez ve illis q sūt i / eā tantoz malo: p suos lasciuos sonos d / qb oib reddēt rōnez in die iudicij. Quid / etiā d illis q dieb festiuis decubāt i taber / nis. qz ibi iuramēta: per iuria: blasphemie: / ebrietates: rixē: zrumelic: murmuratiōes: / detractiones: deceptiōes: maledictiōes: et / phant: lud: q oia magis deo d splicēt q / opa ruralia Un Aug. li. de. r. chordis. Di /

